

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **Česká televize,** se sídlem Kavčí hory 1, Praha 4, proti žalované: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání,** se sídlem Škrétova 44/6, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 A 86/2011 – 43,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 A 86/2011 - 43, a rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ze dne 8. 2. 2010, sp. zn. 2010/1080/VAL/ČTV **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o žalobě 2.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 5.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 A 86/2011 – 43, zamítl žalobu, jíž se Česká televize (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“) ze dne 8. 2. 2010, sp. zn. 2010/1080/VAL/ČTV, kterým byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 60.000 Kč za porušení ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o vysílání“), jehož se měla dopustit odvysíláním reklamy na produkt Tullamore Dew na programech ČT 1 a ČT 2 ve dnech 12. 4. až 20. 4. 2012, celkem 25krát,

přičemž tato reklama nebyla rozeznatelná, jelikož byla zařazena v teleshoppingovém bloku Nákup extra. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že shledal nedůvodnou námitku, že Rada neprokázala, že předmětné obchodní sdělení nesplňuje znaky teleshoppingu. Městský soud se přiklonil k názoru, že v dané věci šlo o reklamu vysílanou v rámci teleshoppingu, která nebyla od ostatního teleshoppingového pořadu nijak oddělena. V předmětném obchodním sdělení chyběl základní znak teleshoppingu, kterým je přímá nabídka produktu. Nedůvodnými shledal městský soud i námitky, že se Rada nevypořádala s argumentací stěžovatelky a že není zřejmé, z jakých podkladů Rada při rozhodování vycházela. K námitce nezákonnosti napadeného rozhodnutí v důsledku absence upozornění na předchozí porušení zákona městský soud uvedl, že poukaz na předchozí upozornění na porušení zákona byl proveden zcela v duchu zákona o vysílání. Jednalo se o upozornění konkrétní, srozumitelné a určité. Podle městského soudu nebyla uložená pokuta zjevně nepřiměřená, odpovídala porušení zákona, jeho charakteru i zákonnému rozpětí. Městský soud neshledal prvky libovůle ani vybočení z rozhodovací praxe ve vztahu k legitimnímu očekávání.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 a) a d) s. ř. s., ve které namítala, že městský soud nesprávně posoudil podobu teleshoppingového spotu a že jeho závěry nemají oporu ve spise. Městský soud se s faktickou podobou odvysílaného obchodního sdělení neseznámil a vycházel pravděpodobně pouze z jeho popisu provedeného Radou. Pokud svou úvahu opírá o důkladný rozbor spotu, poškodil práva stěžovatelky na soudní ochranu. Stěžovatelka dále setrvala na tom, že předmětem teleshoppingové nabídky byla etiketa a nikoliv láhev whisky. Předmětné obchodní sdělení tedy nabízelo etiketu a ve vztahu k nabízenému produktu byla splněna podmínka přímé nabídky. Dále namítala, že městský soud se nevypořádal s námitkou nezákonného uložení sankce v důsledku absence upozornění na porušení zákona, neboť zcela opominul relevantní judikaturu k této otázce. Městský soud se podle stěžovatelky nezabýval ani absencí úvahy Rady o vlivu jednotlivých kritérií na konečnou výši pokuty a s danou námitkou se nevypořádal, resp. jeho závěry nejsou správné. Ze shora uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Rada ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že k namítanému poškození práv stěžovatelky v dané věci nedošlo. Tvrzení stěžovatelky, že se městský soud s podobou obchodního sdělení neseznámil, je zcela neopodstatněné. Předmětné obchodní sdělení nebylo teleshoppingem, ale reklamou, která však nebyla zařazena do reklamního bloku, a nelze ji proto hodnotit jako reklamu řádně oddělenou. Pokud jde o tvrzení stěžovatelky, že předmětem obchodního sdělení byla nabídka etikety, je vyznění obchodního sdělení zaměřeno jednoznačně na podporu prodeje alkoholického nápoje. Městský soud se rovněž zabýval námitkou absence upozornění na předchozí porušení zákona a tuto námitku posoudil správně. S ohledem na výše uvedené Rada neshledala pochybení městského soudu a podání kasační stížnosti považuje za neadekvátní a nedůvodné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám shledal vadu uvedenou v odstavci 4, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

K otázce oddělitelnosti reklamy a teleshoppingu již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že se smyslem požadavku oddělení a rozlišení reklamy, resp. teleshoppingu, od ostatních částí programu nekoresponduje povinnost oddělit a rozlišit také reklamu a teleshopping od sebe navzájem. Čl. 19 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (dále jen „směrnice o audiovizuálních službách“) požaduje, aby reklama a teleshopping byly rozeznatelné a odlišitelné od „redakčního obsahu“. Ačkoliv tento termín není ve směrnici definován, ani na jiném místě použit, a to ani v jiných jazykových verzích, je z něj zřejmé, že jím bylo zamýšleno vyjádřit ten obsah vysílání, který není určen k propagaci zboží, služeb či image osoby vykonávající hospodářskou činnost [tyto části vysílání představují audiovizuální obchodní sdělení ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. h) směrnice o audiovizuálních službách]. Tento závěr podporuje i bod 81 odůvodnění směrnice o audiovizuálních službách, z něhož vyplývá, že bylo možné přijmout pravidlo o oddělení (a rozlišení) pouze v omezené podobě, neboť v opačném případě by mohlo dojít k porušení požadavku přiměřenosti ve vztahu k cílům obecného zájmu. Nelze proto přistoupit k extenzivní interpretaci čl. 19 odst. 1 směrnice o audiovizuálních službách, podle níž by bylo povinností rozlišit reklamu od teleshoppingu přes absenci jakéhokoliv obecného zájmu, který by mohl takovou povinnost odůvodňovat. K naplnění smyslu ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o vysílání postačuje, je-li divák informován o tom, že předmětná část programu je vysílána v zájmu osoby odlišné od provozovatele vysílání a jí i placena, a že tudíž nemusí jít o objektivní sdělení. Tento požadavek, a tedy i smysl citovaného ustanovení, je naplněn i tehdy, není-li pohledem průměrného diváka zcela zjevné, zda je předmětná část programu reklamou nebo teleshoppingem. Povinnost oddělit a rozlišit reklamu a teleshopping od sebe navzájem tak postrádá objektivní zdůvodnění, což je důvodem pro odmítnutí extenzívní interpretace čl. 19 odst. 1 směrnice o audiovizuálních službách, a tím i výkladu ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o vysílání, který zvolila Rada (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 105/2011-72, dostupný na www.nssoud.cz).

V dané věci Rada rovněž sankcionovala jednání, které spočívalo ve vysílání reklamy, která nebyla oddělena od vysílání teleshoppingu. Stěžovatelka tedy byla sankciována za skutek, který nikdy nenaplňoval znaky skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu ust. § 49 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 60 odst. 1 písm. l) zákona o vysílání. Stěžovatelka však ani v žalobě, ani v kasační stížnosti nenamítala, že její jednání nelze subsumovat pod skutkovou podstatu upravenou v citovaných ustanoveních. Nejvyšší správní soud se proto musel zabývat otázkou, zda je jeho povinností výše uvedený výklad zákona o vysílání zohlednit ex offo nad rámec důvodů kasační stížnosti.

Jedním ze základních principů, na nichž v právním státě stojí uplatňování práva jako projevu výkonu státní moci vůči jednotlivci, je zásada *nullum crimen sine lege* (žádný trestný čin bez zákona), která je vyjádřena v řadě mezinárodních a ústavních právních předpisů, např. v čl. 39 Listiny základních práv a svobod nebo v čl. 7 ve spojení s čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.). Působnost základních principů trestání nelze vztahovat pouze na deliktní jednání, označené ve vnitrostátním právním řádu jako „trestný čin“. Kategorie správních deliktů je kategorií

trestního práva v širším slova smyslu, tudíž se pro všechny správní delikty, uplatní povinnost správního orgánu zkoumat nejen naplnění formálních znaků správního deliktu, ale také, zda jednání vykazuje daný stupeň společenské škodlivosti, tudíž materiální stránku správního deliktu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008 – 46, dostupný na www.nssoud.cz).

V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2008, č. j. 2 As 9/2008 -77 (publ. pod č. 1684/2008 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz), ve kterém byl vysloven závěr, že procesní normy nelze vnímat jako samoúčelné, a nemohou tak představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Podle citovaného rozsudku má soud povinnost přihlédnout při posuzování zákonnosti napadeného správního rozhodnutí nejen k hmotněprávní úpravě deliktní odpovědnosti, která platila v době rozhodování správního orgánu, nýbrž i k úpravě platné a účinné v době rozhodování soudu, je-li to pro pachatele příznivější. Byť se v citovaném případě Nejvyšší správní soud primárně zabýval otázkou zániku trestnosti, z argumentu a minori ad maius pro nyní projednávanou věc plyne, že soud má tím spíše povinnost přihlédnout k tomu, že trestnost skutku vůbec nebyla dána. K tomu lze dále poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87 (publ. pod č. 1926/2009 Sb. NSS a dostupné na www.nssoud.cz), ve kterém bylo vysloveno, že soud ve správním soudnictví vždy zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají.

Městský soud tedy pochybil, pokud z úřední povinnosti nepřihlédl k tomu, že stěžovatelka byla potrestána za jednání, které nemohlo naplnit znaky skutkové podstaty správního deliktu spočívajícího v porušení povinnosti stanovené v ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o vysílání, podle něhož je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby reklamy a teleshopping byly snadno rozeznatelné; u provozovatele rozhlasového vysílání zřetelně zvukově a u provozovatele televizního vysílání zřetelně zvukově, obrazově nebo zvukově-obrazově nebo prostorovými prostředky oddělené od ostatních částí vysílání.

S ohledem na to, že stěžovatelka svým jednáním nemohla naplnit skutkovou podstatu správního deliktu spočívajícího v odvysílání neoddělené reklamy, bylo nadbytečné, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami obsaženými v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil. S ohledem na důvody zrušení napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil i napadené rozhodnutí Rady a vrátil jí věc k dalšímu řízení. Rada je vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.].

Výrok o náhradě nákladů za řízení o žalobě (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože

stěžovatelka měla v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů tohoto řízení, které jí vznikly zaplacením soudního poplatku ve výši 2.000 Kč.

Výrok o náhradě nákladů za řízení o kasační stížnosti. se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože stěžovatelka měla v řízení o kasační stížnosti úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly zaplacením soudního poplatku v částce 5.000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu